

Notă de fundamentare
la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea
Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu
destinație specială (implementarea Codului funciar nr.22/2024)
(număr unic 900/MAIA/2024)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare La elaborarea proiectului a participat Ministerul Apărării și Ministerul Afacerilor Interne. Menționez faptul că prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr.98/2024 a fost instituit Grupul de lucru pentru elaborarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (implementarea Codului funciar nr.22/2024), este elaborat în scopul executării art.55 alin. (5) din Codul funciar nr.22/2024 (va intra în vigoare la data de 7 martie 2025). Scopul reglementărilor menționate este de a stabili modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială, destinate necesităților de securitate și apărare națională. Aprobarea proiectului va stabili proceduri clare ce țin de utilizarea terenurilor cu destinație specială.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Menționez faptul că în prezent nu există un act normativ care ar reglementa norme ce țin de utilizarea terenurilor cu destinație specială și nu sunt proceduri reglementate ce țin de repartizarea/transmiterea și utilizarea terenurilor cu destinație specială. Cu toate că, conform prevederilor art. 55 din Codul funciar nr.828/1991 stabilește că: „Modul de repartizare și de utilizare a terenurilor destinate necesităților de apărare, trupelor de interne, întreținerii și controlului frontierei de stat este stabilit de Guvern”, însă până în prezent acesta nu a fost elaborat. Reieșind din cele expuse și ținând cont că art. art.55 alin. (5) din Codul funciar nr.22/2024 (va intra în vigoare la data de 7 martie 2025), stabilește că modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială se stabilește de Guvern, este necesar de elaborarea și aprobarea unui act normativ în acest scop. Din considerentul că, conform prevederilor pct.6, 12) din Hotărârea Guvernului nr.695/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare are misiunea de a elabora politici în domeniu îmbunătățiri funciare, <i>relații funciare</i> și monitoring funciar la solicitarea autorităților care gestionează terenuri cu destinație specială prin Ordinul Ministerului Agriculturii și

Industriei Alimentare nr.98/2024, a fost creat un grup de lucru în acest scop care a acordat suport la elaborarea proiectului Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (*implementarea Codului funciar nr.22/2024*), pentru a asigura executarea art.55 alin. (5) din Codul funciar nr.22/2024 (va intra în vigoare la data de 7 martie 2025).

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului sunt următoarele:

1.proiectul Hotărârii

Se propune aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială conform anexei.

Astfel, controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne și Ministerul Finanțelor ținând cont că sunt responsabili de gestionarea și utilizarea terenurilor cu destinație specială pentru necesitățile de securitate și apărare națională.

De asemenea, hotărârea dată va intra în vigoare la data de 7 martie 2025, odată cu intrarea în vigoare a Codului funciar nr.22/2024.

2) proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială

Proiectul dat stabilește modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială și se propune a fi structurat în IV capitole.

1) Capitolul I, DISPOZIȚII GENERALE, se propune definirea unor noțiuni specifice și anume:

- *terenuri cu destinație specială* – terenurile destinate necesităților de securitate și apărare națională;
- *terenuri utilizate permanent* - terenuri repartizate pentru construcția și funcționarea de lungă durată a facilităților de securitate și apărare națională;
- *terenuri utilizate temporar* - terenuri utilizate pentru exerciții militare, antrenamente și alte activități temporare legate de securitate și apărare națională.

Menționăm faptul că în conformitate cu prevederile art. 55, alin. (2) din Codul funciar nr. 22/2024, terenurile cu destinație specială includ terenurile destinate necesităților de securitate și apărare națională ale Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal.

Astfel, se propune de stabilit că terenurile cu destinație specială pentru necesitățile de securitate și apărare națională sunt administrate de către de autoritățile administrației publice centrale cărora Guvernul le atribuie dreptul de administrare.

Menționăm faptul că, în prezent conform prevederilor Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, alin. (2), art. 7 „organul abilitat cu administrarea și deetatzarea proprietății publice a statului este Agenția Proprietății

Publice”, cu unele excepții stabilite în legea menționată.

De asemenea, se propune ca amplasarea construcțiilor în adiacența fișiei de protecție a terenurilor cu destinație specială destinate necesităților de securitate și apărare națională, sau în apropierea zonelor de interes militar și a zonelor supuse servituții aeronautice să se efectueze la o distanță de cel puțin 500 de metri, cu avizul prealabil al Ministerului Apărării, al Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate și al Serviciului Vamal, după caz, în corespundere cu condițiile stabilite în art. 85 și 88 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

2) Capitolul II, MODUL DE TRANSMITERE/REPARTIZARE A TERENURILOR CU DESTINAȚIE SPECIALĂ, stabilește proceduri ce țin de transmiterea terenurilor cu destinație specială.

Modurile de folosință a terenurilor cu destinație specială sunt stabilite în art. 55, alin. (3) din Codul funciar nr. 22/2024.

Transmiterea terenurilor cu destinație specială pentru necesități de securitate și apărare națională, se propune să fie efectuată prin hotărâre de Guvern de către autoritatea administrației publice centrale care administrează în prezent terenurile cu destinație specială - Agenția Proprietății Publice, la propunerea argumentată a Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Finanțelor și Serviciului de Informații și Securitate, după caz. Astfel, autoritatea administrației publice centrale care administrează terenuri cu destinație specială, va prezenta Guvernului pentru examinare și aprobare proiectul de hotărâre privind transmiterea terenurilor cu destinație specială în administrarea autorităților administrative centrale, unităților și subunităților ale Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor și Serviciului de Informații și Securitate, după caz.

De asemenea, transmiterea în folosință a terenurilor cu destinație specială autorităților administrative centrale, unităților și subunităților se va efectua conform prevederilor legislației în vigoare de către autoritatea administrației publice centrale care administrează terenurile, la propunerea Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Finanțelor și Serviciului de Informații și Securitate, după caz.

În cazul transmiterii terenurilor proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale/unității teritoriale autonome pentru modurile de folosință indicate la art. 55, alin. (3) din Codul Funciar nr. 22/2024, se propune a fi efectuată printr-o decizie/hotărâre a autorității deliberative a administrației publice locale/Adunării Populare a UTA Găgăuzia, la solicitarea și acordul Guvernului.

Totodată, din considerentul că este interzis utilizarea terenurilor cu destinație specială în alte scopuri decât pentru necesitățile de securitate și apărare națională, se stabilește în proiect că acestea nu pot fi transmise în arendă, locațiune, comodat și concesiune, cu excepția cazurilor prevăzute de legislația în vigoare.

Astfel de excepții sunt stabilite în art. 344 alin. (4) din Codul vamal nr.91/2021 care prevede că Serviciul vamal dispune de dreptul de a i se atribui, cu titlu gratuit, terenuri din domeniul public al statului în scopuri vamale și pe un termen nelimitat. Terenurile de la punctele de trecere a frontierei de stat atribuite Serviciului Vamal în scopuri vamale pot fi date în comodat altor autorități publice, iar altor subiecți terenurile respective li se vor atribui în bază de licitație publică, în modul stabilit.

Suplimentar, comunicăm că în cadrul ședinței de lucru din 26 decembrie curent, cu privire la depășirea divergențelor asupra proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (număr unic 900/MAIA/2024), Ministerul Apărării și Ministerul Finanțelor au accentuat necesitatea ajustării Legii nr.121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice, pentru a stabili că organul abilitat cu dreptul de administrare a terenurilor cu destinație specială este Serviciul Vamal și Agenția Asigurare Resurse și Administrare Patrimoniu.

3) Capitolul III, MODUL DE UTILIZARE A TERENURILOR CU DESTINAȚIE SPECIALĂ, stabilește norme de utilizare a terenurilor pentru necesități de securitate și apărare.

Terenurile cu destinație specială destinate pentru securitatea și apărarea națională pot fi folosite în funcție de necesitățile și obiectivele strategice ale statului. Ținând cont de modurile de folosință stabilite la art.55, alin. (3) acestea pot fi utilizate ca:

- *terenuri utilizate pentru amplasarea obiectivelor militare, și anume:*

a) cazărmi, tabere sau raioane de dispunere a uneia ori mai multor unități militare, depozite pentru păstrarea echipamentului special al armatei, gări, porturi, aeroporturi destinate armatei, poligoane, nave, ambarcațiuni, aeronave, transporturi militare, aflate în gestiunea ori încredințate pentru pază și apărare Armatei Naționale;

b) echipamente militare (arme și muniții);

c) instalații militare de comunicații și control.

- *terenuri utilizate pentru zonele militare restricționate, și anume:*

a) zone terestre militare care includ bazele militare, zonele de exerciții și antrenamente, zone de securitate, zone de interdicție și teritorii de apărare;

b) zone pe cursuri de apă militare, includ zonele de apărare pe cursuri de apă, zonele de exerciții militare pe cursuri de apă, zone de securitate pentru infrastructură critică, zone de patrulare și monitorizare, zone de intervenție rapidă, zone de control al traficului pe cursuri de apă, zone de protecție a frontierei.

- *terenuri utilizate pentru amplasarea și desfășurarea activității unităților militare, și anume:*

a) centre de instruire (centre de instruire de bază, centre de instruire avansate, școli de ofițeri, centre de instruire operațională, centre de simulare și antrenament, centre de instruire pentru forțele speciale, centre de instruire pentru armamente și

echipamente, centre de instruire pentru medici militari, centre de instruire pentru suport logistic și centre de instruire internaționale);

b) poligoane (poligoane de tragere, poligoane de manevre, poligoane de explozivi, poligoane de instrucție pentru vehicule, poligoane de antrenament pentru artilerie, poligoane pentru instrucție în mediu urban și rural, poligoane de simulare și antrenament, poligoane de instrucție pentru operațiuni speciale, poligoane de testare a echipamentelor);

c) aerodromuri militare (pentru operațiuni aeriene, pregătire piloți și echipajului, exerciții tactice, transport de trupe și echipamente, întreținere și reparație, apărare și securitate, misiuni umanitare și salvare, testare și evaluare, controlul traficului aerian și desfășurarea operațiunilor internaționale);

d) construcții și instalații militare, se referă la centre de comandă și control, baze operaționale, ateliere de reparație și suport, centre de logistică, fortificații și apărare, posturi de supraveghere și control, centre de comunicații, centre de operațiuni internaționale și baze temporare sau avansate);

e) instituții de învățământ din domeniul militariei, cum ar fi academii și școli de comandă;

f) autorități administrative și instituții din subordinea Ministerului Apărării sau a Ministerului Afacerilor Interne.

- terenuri utilizate pentru amplasarea încăperilor ce aparțin unităților militare și instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, și anume:

a) pentru producție (încăperi folosite pentru fabricarea și asamblarea armamentului, munițiilor și altor echipamente esențiale pentru desfășurarea activităților militare);

b) pentru încăperi administrative (încăperi de comandă și control, încăperi de gestionare a personalului, secretariat, birou de protocol, birou de gestionare a crizelor);

c) pentru locuințe (cazare pentru ofițeri și militari, locuințe pentru familiile personalului, săli de instruire și adăposturi de urgență);

d) pentru necesități social-culturale (biblioteci și centre de studiu, săli de seminar și ateliere, săli de conferințe și prezentări, centre de instruire, etc.).

- terenuri utilizate pentru spații (poligoane), și anume:

a) parcare tehnicii militare, cum ar fi vehicule blindate, vehicule de artilerie, rachete și sisteme de lansare, vehicule de suport și logistică, aviație militară, etc.);

b) ateliere de reparație (diagnosticare și evaluare tehnică, revizie tehnică, testare și verificare);

c) depozite pentru carburanți și piese de schimb;

d) stații de alimentare a mașinilor (stații de combustibil, stații de benzină și motorină, stații de încărcare pentru vehicule electrice).

- *terenuri utilizate pentru decolarea/aterizarea aeronavelor și aparate de zbor military, și anume:*

- a) aeroporturi militare (pentru decolarea/aterizarea aeronave militare)
- b) taxi piste și drumuri de acces;
- c) heliporturi militare;
- d) căi ferate de acces (pentru transportul echipamentelor și proviziilor, mobilitate tactică și strategică și suport logistic).

- *terenuri utilizate pentru infrastructura de apă, și anume:*

a) bazine de apă pentru instruire militară (piscine de instruire, bazine pentru instruire navală, pentru operațiuni speciale, pentru navigație și supraviețuire);

b) lacuri de acumulare/iazuri destinate desfășurării activităților militare (lacuri de acumulare construite special pentru baze militare și lacuri existente utilizate în scopuri militare);

c) stații de pompare și epurare a apei (pentru desfășurarea neîntreruptă a operațiunilor militare, asigurând disponibilitatea constantă a resurselor de apă necesare);

d) infrastructură tehnico-edilitară de apă (poduri și pasaje acvatice, diguri de protecție contra inundațiilor, baraj, găuri de scufundare și terenuri amfibii);

e) plantații de protecție (pajiști, terenuri împăduri, perdele de arbori și zone de camuflaj).

- *terenuri utilizate pentru amenajări din domeniul securității și apărării, și anume:*

a) terenuri cu obstacole (fortificații, diguri, zăbrele și bariere).

- *terenuri utilizate pentru amplasarea zonelor de control al frontiere de stat, și anume:*

a) posturi de control al frontierei de stat;

b) turnuri de observare sau sisteme de supraveghere;

c) drumuri de acces la frontiera de stat;

d) sisteme de barieră și securitate a frontierei de stat.

- *terenuri utilizate pentru amenajarea culoarului de frontieră și fâșii de protecție a frontierei de stat (zonă geografică situată de-a lungul frontierei naționale (terenuri directe adiacente frontierei și este destinată pentru gestionarea și monitorizarea activităților acesteia).*

Conform informației Ministerului Apărării utilizarea terenurilor proprietate publică a statului/unităților administrativ teritoriale pentru antrenamente și alte activități temporare legate de securitate și apărare națională se efectuează în baza unui acord de colaborare/coordonare cu proprietarii de teren. În cazul terenurilor proprietate publică a unităților administrativ teritoriale, acordul de colaborare se aprobă prin decizia autorității deliberative a unităților administrativ teritoriale/Adunării Populare a UTA Găgăuzia.

4) În Capitolul IV, CERINȚELE SPECIFICE DE SCHIMBARE A CATEGORIEI DE DESTINAȚIE A TERENURILOR CU DESTINAȚIE SPECIALĂ, se stabilește cazurile în care schimbarea destinației terenurilor cu destinație specială destinate necesităților de securitate și apărare națională se va efectua. Astfel, se propune în cazul de a asigura: infrastructura teritorială de apărare națională, dezvoltarea infrastructurii militare și îmbunătățirea condițiilor de serviciu și de trai a militarilor, pentru dezvoltarea infrastructurii frontierei de stat și îmbunătățirea supravegherii frontierei de stat.

De asemenea, se propune ca schimbarea destinației terenurilor cu destinație specială destinate necesităților de securitate și apărare națională să se efectueze de către Guvern în baza unei analize/argumentări efectuate de către Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne sau Ministerul Finanțelor, după caz. Schimbarea categoriei de destinație a terenurilor cu destinație specială destinate necesităților de securitate și apărare națională se efectuează conform procedurii stabilite în Codul funciar nr.22/2024.

Totodată, menționez că proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (*implementarea Codului funciar nr.22/2024*), va intra în vigoare la 7 martie 2025.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

A fost analizată opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție unde se constată mai multe dezavantaje și anume:

- aplicarea neuniformă a legislației din domeniul funciar;
- interpretarea neconformă de către autoritățile publice centrale și locale a utilizării terenurilor cu destinație specială;
- utilizarea unor norme desuete și neaplicabile;
- lipsa unor proceduri de utilizare a terenurilor cu destinație specială.

Din aceste considerente este necesar de aprobat proiectul dat în scopul executării art.55, alin. (5) din Codul funciar nr.22/2024 (care va intra în vigoare la data de 7 martie 2025).

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (*implementarea Codului funciar nr.22/2024*), va avea drept impact asupra sectorului public prin aducerea în concordanță a actelor normative cu noile reglementări din Codul funciar nr.22/2024, și va asigura coerență și aplicabilitatea acestora ținând cont de noile reglementări din domeniul funciar.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (*implementarea Codului funciar nr.22/2024*), nu necesită cheltuieli de la bugetul public național.

4.3. Impactul asupra sectorului privat Implementarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (<i>implementarea Codului funciar nr.22/2024</i>), nu va avea impact negativ asupra sectorului privat.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Implementarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (<i>implementarea Codului funciar nr.22/2024</i>), nu va avea impact asupra datelor cu caracter personal și asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului Implementarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (<i>implementarea Codului funciar nr.22/2024</i>), nu va avea impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională. Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (<i>implementarea Codului funciar nr.22/2024</i>, instituie cadrul juridic al Republicii Moldova în domeniul funciar și nu contravine principiilor de funcționare a pieței interne a Uniunii Europene.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (<i>implementarea Codului funciar nr.22/2024</i>), nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială, a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, compartimentul transparența decizională și pe platforma particip.gov.md la data 26.03.2024. https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarire-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-modul-de-repartizare-si-utilizare-a-terenurilor-cu-destinatia-speciala/12959.

Totodată, în scopul elaborării proiectului menționat, prin ordinul Ministerului nr. 98/2024 a fost creat un grup de lucru. Menționăm faptul că, grupul de lucru s-a întrunit în două ședințe de lucru (din 19 iulie, 4 septembrie), unde a discutat draftul proiectului definitivat inclusiv și propunerile prezentate de către membrii grupului de lucru.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul nu conține prevederi ce reglementează activitatea de întreprinzător conform prevederilor Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Totodată, proiectul definitivat va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției și expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
În rezultatul aprobării proiectului menționat nu este necesar de adus în concordanță alte acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
După aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de repartizare și utilizare a terenurilor cu destinație specială (<i>implementarea Codului funciar nr.22/2024</i>), autoritățile responsabile de administrarea terenurilor cu destinație specială vor asigura realizarea și punerea în aplicare a prevederilor menționate.

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN